

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Tóth és Tóth Ügyvédi Iroda (3227 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky Ede út 17., ügyintéző: Dr. Tóth Tamás Zsolt ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperes részéről-, a I.rendű alperes neve (I.r. alperes címe) I. r., és a Wiszkidenszky és Tóth Ügyvédi Iroda (1013 Budapest, Döbrentei u. 8. szám, ügyintéző: Dr. Tóth Péter ügyvéd) által képviselt II.r. alperes neve (II.r. alperes címe) II. r. alperes ellen szállítási díj és kártérítés megfizetése iránt, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságon indított perben, az ugyanott 6.G.40.012/2008/38. számon 2009. április 27-én meghozott ítélet ellen a II. r. részéről 41. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kötelezi a II. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200 000 (Kettőszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárást követően 38. sorszámon meghozott ítéletében az alpereseket egyetemlegesen kötelezte a felperes javára 15 napon belül 22 460 378 Ft, valamint 10 898 647 Ft tőkeösszeg után 2007. július 1. napjától, 4 294 939 Ft és 4 856 695 Ft tőkeösszegek után pedig 2007. július 31. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatai megfizetésére. Ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította, és az alpereseket a felperes javára ugyancsak egyetemlegesen 15 napon belül teljesítendő 1 500 000 Ft összegű részperköltség fizetésére kötelezte.

Az ítélet indokolásában megállapított tényállás lényege a következő volt:

A peres felek 2007. február 13-án megállapodást írtak alá, amelyben a felperes, mint szállító, az I. r. alperes, mint megrendelő, a II. r. alperes pedig, mint kötelezett vett részt. A megállapodás tárgya a felperes részéről - a szerződésben meghatározott mennyiségű és tulajdonságú - előregyártott betonacél termékek szállítása volt a szám alatt található ingatlanon épülő társasházhoz. A megállapodásban rögzítették, hogy a hivatkozott társasház építésére vonatkozóan az I. és a II. r. alperesek között vállalkozási szerződéses jogviszony állt fenn. A 2007. február 13-án létrejött megállapodásban a felek kijelentették,

hog az I. r. alperes a felperes által szállított betonacél termékeket csak a szám alatti társasház építéséhez használhatja fel. A szállító felperes és a megrendelő I. r. alperes megállapodtak az áru mennyiségének és árának elszámolási módjában, és az áru értékének meghatározásában. Az I. r. alperes késedelmes teljesítése esetére a felek a Ptk. 301/A. §-ban meghatározott mértékű kamatot kötötték ki. A megállapodásban foglaltak szerint a felperesnek, mint szállítónak havonta utólag kellett a számláit az I.r. alperes felé kiállítania a szállítólevelek tartalmával egyezően. A számlázott összegek teljesítésére vonatkozóan pedig a felek akként állapodtak meg, hogy az I.r. alperes a felperes javára engedményezte a közte és a II. r. alperes között létrejött vállalkozási szerződésből őt megillető vállalkozói díjnak az őt a felperessel kötött szállítási szerződésből eredően terhelő kötelezettségeivel azonos összegét. Kikötötték a felek a szerződésben, hogy az engedményezés alapján a II. r. alperes a felperes követelésének ellenértékét akkor fizeti meg, ha a számlája a megrendelő I.r. alperes felé lejárt. Megállapították továbbá, hogy az engedményes (felperes) az engedményezett követelésen külön jognyilatkozat, jogcselekmény nélkül szerez rendelkezési jogot. A szerződés megkötésekor a II. r. alperes az engedményezés tényét, továbbá azt, hogy az engedményezett követelést kizárólag a felperes felé teljesítheti, tudomásul vette, valamint azt a kikötést is, hogy a II. r. alperes a felperessel, mint engedményessel szemben ellenkövetelést nem támaszthat. A felek abban is megállapodtak, hogy „a felperes jelen szerződésből származó bármely igényével, követelésével szemben” a beszámítás lehetőségét kizárták.

Az I. és a II. r. alperesek között létrejött vállalkozási szerződéses jogviszony 2007. július 2-án közös megegyezéssel megszűnt. Az azt követő elszámolás során az alperesek részéről 2007. december 4-én felvett jegyzőkönyvben azt rögzítették, hogy a II. r. alperes a felperes és az I. r. alperes között 2007. február 13-án létrejött szállítási szerződés alapján a felperes felé 5 559 647 Ft-ot fog fizetni az I. r. alperes vég számlája alapján. További 6 647 757 Ft-ot pedig a II. r. alperes „a generál átadás-átvételtől számított 36 hónapos időtartam lejártát követően” fog kiegyenlíteni a felperes felé. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az I. r. alperes a II. r. alperes felé vég számlát nem állított ki, és a hivatkozott jegyzőkönyv alapján az alperesek részéről a felperes felé teljesítés nem történt. Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes 2007. június 30-án esedékes 10 898 647 Ft összegű, valamint a 2007. július 30. napján esedékes 4 294 939 Ft és 4 856 695 Ft összegű számlái nem kerültek kiegyenlítésre. E számlák esedékességekor az I. r. alperes a II. r. alperes felé 25 760 577 Ft összegű számlát állított ki, amelyet az I. r. alperes - a II. r. alperes tudomásul vétele mellett - faktorált, a **L Rt.** pedig 21 467 145 Ft összegben kiegyenlített.

A felperes a keresetében az alpereseket egyetemlegesen 22 460 378 Ft szállítói díj, valamint három megjelölt számlája esedékességétől számított késedelmi kamatok, továbbá 1 248 000 Ft összegű, szerződésszegésből származó kára és a perköltsége megfizetésére kérte kötelezni.

Az I. r. alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A II. r. alperes a kereset elutasítását kérte. A 2007. február 13-án létrejött megállapodás tényét nem vitatta, valamint azt sem, hogy a felperes részéről a megjelölt számlákkal leszámházott áruk szállítása az építkezéshez megtörtént. Hivatkozott azonban arra, hogy a

megállapodásban kikötött beszámítási tilalom nem jelentette azt, hogy ő az I. r. alperessel kötött vállalkozási szerződésből eredően nem léphetett fel kötbér, szavatossági és kártérítési igénnyel. Azt elismerte, hogy amennyiben az I. r. alperes a vég számláját kiállítaná tőle a felperest 5 559 647 Ft megilletné, az I. r. alperessel 2007. december 4-én lefolytatott elszámolása eredményeként, valamint 36 hónap lejártá után - feltételesen - további 6 647 757 Ft is. A további fizetési kötelezettségét azonban vitatta, az I. r. alperessel szemben keletkezett és az elszámolás során - vele szemben - beszámított követeléseire hivatkozással. Álláspontja szerint a 2007. február 13-án létrejött megállapodásban kikötött beszámítási tilalom csupán a felperes és az alperesek közötti beszámítás lehetőségét zárta ki, a közte és az I. r. alperes közötti beszámítást azonban nem.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a túlnyomó részében alaposnak találta. A 2007. február 13-án létrejött szerződésben kikötött beszámítási tilalmat illetően akként foglalt állást, hogy az valóban csak a felperes és az alperesek közötti beszámítás lehetőségét zárta ki, annak alapján „viszont az I. r. és a II. r. alperes közötti szerződésből eredő beszámítás lehetősége nem volt kizárható”, ennek a megállapításának azonban a perbeli jogvita eldöntése szempontjából nem volt relevanciája. A továbbiakban az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a felperes által kiállított 3 db hivatkozott számla esedékességének időpontjában rendelkezett-e az

I. r. alperes a II. r. alperes felé olyan számlaköveteléssel, amelynek alapján a II. r. alperesnek a felperes felé a számlaösszegek erejéig teljesítenie kellett volna. E kérdés megválaszolása céljából az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítást folytatott le, és - a beszerzett szakértői véleményt elfogadva - megállapította, hogy a felperes 2007. június 30-tól július 30-ig esedékes 22 460 378 Ft összértékű számlái esedékességének idején az I. r. alperes a II. r. alperessel szemben 25 760 577 Ft összegű számlaköveteléssel rendelkezett, amelyekre vonatkozóan a II. r. alperes részéről felé teljesítés nem történt. Ezt a követelését ugyanis az I. r. alperes faktorálta, amelyet a II. r. alperes tudomásul vett és annak alapján 21 467 145 Ft-ot a **L Rt.** felé teljesített. Ezzel pedig az alperesek - az elsőfokú bíróság megállapítása szerint - megszegték az engedményezéssel összefüggésben vállalt kötelezettségüket, mivel „a II. r. alperes olyan időben teljesített a megállapodástól eltérően az I. r. alperes részére, amikor is a felperesnek számlakövetelése volt vele szemben”, amely őt terhelte.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság - hivatkozással a Ptk. 328. § (1) és (3) bekezdéseire, valamint a Ptk. 330. § (1) bekezdésére - az alpereseket egyetemlegesen kötelezte a felperes 22 460 378 Ft összegű tőkekövetelésének, és a megjelölt három számlán alapuló késedelmi kamatból származó követelésének megfizetésére.

A felperes szerződésszegésen alapuló kártérítés iránti követelését azonban az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak, ezért a keresetet az 1 248 000 Ft összegű kártérítés iránti igény tekintetében elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. r. alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a sérelmezett ítélet (részben történő) megváltoztatását, és vele szemben a felperes (teljes) keresetének elutasítását, valamint a felperesnek az első- és a másodfokú perköltségeiben történő marasztalását kérte. Állítása szerint az elsőfokú bíróság „irat- és jogszabályellenesen kötelezte egyetemlegesen az alpereseket”. Álláspontja szerint az

elsőfokú bíróság a tényállást nem teljes körűen tárta fel, hanem azt az ő nyilatkozatai figyelmen kívül hagyásával, leegyszerűsítve állapította meg. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget az I. r. alperes végszámlája hiányának, illetőleg a 2007. december 4-i „végső elszámolás” és „a jótállási garancia” kérdéseinek, amelyekkel összefüggő fizetési kötelezettségei sorsára vonatkozóan az elsőfokú bíróság ítélete „még csak utalást sem tesz”. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tért ki az ítéletében „a 3 db számla faktorálásához való felperesi hozzájárulás kérdésére”, valamint azok jogi megítélésére.

Az engedményezésre vonatkozó jogszabályokra hivatkozással állította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete „az engedményezés lényegének mond ellent ... , mert arra utal, hogy az engedményezési szerződés felülírja a vállalkozási szerződést, és lényegében a megrendelő, azaz társaságunk terhére ez abszolút kötelmet keletkeztet, függetlenül a másik fél teljesítésétől”. Ez a „szélsőséges értelmezés” pedig - álláspontja szerint - oda vezetne, hogy „amennyiben az I. r. alperes az engedményezési szerződés aláírását követően egyetlen percnyi munkát sem végezne, még abban az esetben is a teljes hátralékos vállalkozói díjat ki kellene” fizetnie az engedményezés folytán a felperes felé.

Vitatta a II. r. alperes az elsőfokú bíróság ítéletének azt a megállapítását is, hogy a beszámítás kérdésének a perbeli jogvita eldöntése szempontjából nem volt relevanciája, megítélése szerint ugyanis annak éppen az ellenkezője igaz. E tévesnek tartott következtetés levonásához pedig - álláspontja szerint - az vezetett, hogy az elsőfokú bíróság „egybenemosta” az alperesek vállalkozási szerződését és a felperes, valamint az I. r. alperes szállítási szerződését, amely utóbbit a II. r. alperes csak a benne foglalt „biztosítéki célú” engedményezési megállapodás kötelezettjeként írt alá. Hivatkozott arra, hogy az I. r. alperes (mint engedményező) a felperes (mint engedményes) javára csak az „őt megillető” vállalkozói díjat engedményezte a 2007. február 13-án létrejött szerződésben. Az „őt megillető” vállalkozói díj viszont csak „a vállalkozói szerződéssel összefüggésben, az abban foglaltak szerint, a különféle kölcsönös beszámítások, engedmények, nem teljesített vagy többletmunkák elszámolása alapján értelmezhető”. Megítélése szerint a beszámítása jogszerűségét támasztja alá a szerződés 3.14. pontja, valamint a Ptk. 329. § (3) bekezdése is.

A felperesnek a faktoráláshoz való hozzájárulását illetően sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem tért ki azok jogi megítélésére, és jogi következményeire. A felperes három faktorálási hozzájárulása ugyanis a 2007. március, április és május havi I. r. alperes által felé kibocsátott számlákra vonatkozott, amelyeket követően a felperes követelése a faktorálási nyilatkozatokból megállapíthatóan csökkent. Ennek alapján pedig megállapítható, hogy az I. r. alperes a felperes felé közvetlenül teljesített, aki azt elfogadta. Az engedményezést tehát a felperes „maga sem tekintette olyan abszolútnak”, hogy „onnan kezdve minden teljesítést” a II. r. alperesnek kellett volna felé eszközölnie. Mindezekből következően a II. r. alperes állította, hogy az I. r. alperessel kötött vállalkozási szerződése 2007. július 2-án, közös megegyezéssel történt megszüntetését követően jogszerűen számíthatta be a felperes követelésébe az I. r. alperessel szembeni, vállalkozási szerződéssel összefüggő kötbérből és kártérítési igényből származó követeléseit és a felperes hozzájárulásával jogszerűen teljesített a **L Rt.** felé is 21 467 145 Ft értékben. A faktorált számlákat követően pedig felé az I. r. alperes több számlát már nem nyújtott be,

így további „őt megillető” olyan követelése az I. r. alperesnek vele szemben nem volt, amelyet a felperes felé teljesítenie kellett volna az 5 559 647 Ft összegű, végszámlával érvényesíthető (elismert) összegben túl. A végszámlát azonban az I. r. alperestől még nem kapta meg. A további 6 647 757 Ft pedig csak 36 hónap lejárta után, és csak akkor lesz esedékes az I. r. alperes (illetőleg a felperes) felé, ha azt garanciális hibák javítására nem kell felhasználnia.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és a II. r. alperesnek a másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a II. r. alperes fellebbezése az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozataihoz képest újabb érvet, tényállítást nem tartalmaz, azokra vonatkozóan pedig az elsőfokú bíróság az ítéletében a megfelelő válaszokat megadta.

Az I. r. alperes a fellebbezésre nem tett észrevételt.

A felek a másodfokú eljárás során tárgyalás tartását nem kérték. Ezért az ítéletábra a II. r. alperes fellebbezését tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja és a (3) bekezdése alapján.

A fellebbezés alaptalan.

A felperes nem nyújtott be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetét részben elutasító rendelkezése, az I. r. alperes pedig nem fellebbezett az ítélet őt marasztaló rendelkezései ellen, amely rendelkezések közül a Pp. 228.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint a felperes keresetét részben elutasító rendelkezés (rész)jogerőre emelkedett. A II.r. alperes fellebbezésének hatálya azonban a Pp. 228.§ (4) bekezdése és a Pp. 51.§ a) pontja alapján kiterjedt az I.r. alperesre is. Ennek figyelembevételével az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

Az ítéletábra megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helytállóak voltak az abból levont jogi következtetései is.

A II. r. alperes a fellebbezésében alaptalanul állította, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletének az indokolásában „összemosta” a 2007. február 13-án kötött szerződést az alperesek között létrejött vállalkozási szerződéssel. Ezzel szemben tény, hogy az elsőfokú bíróság a két szerződést különálló, azonban egymással annyiban szorosan összefüggő szerződésnek tekintette, amennyiben a felperes által a vállalkozási szerződés I. r. alperes részéről történő teljesítéséhez szállított vasáru ellenértékéből származó - a szerződésben előírt módon igazolt és számlázott - követeléseket az engedményezési szerződés alapján az I. r. alperes helyett - az őt megillető követelés erejéig - a II. r. alperesnek, mint kötelezettnek kellett teljesítenie.

Helyes volt az elsőfokú bíróságnak az az állásfoglalása is, hogy a felek perbeli jogvitáját a 2007. február 13-án létrejött szerződés alapján kellett elbírálni, annak során tehát az alperesek vállalkozási szerződésének, illetőleg az annak megszüntetését követően az

alperesek között létrejött elszámolásnak (beszámítási jog gyakorlásának/gyakorolhatóságának) nem kellett jelentőséget tulajdonítani. Nem tévedett az elsőfokú bíróság a Ptk. 328. §-ában foglalt rendelkezés értelmezésekor és alkalmazásakor sem. Az ítélet indokolása azonban - a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - az alábbi kiegészítésre, illetőleg pontosításra szorul:

A peres felek között 2007. február 13-án létrejött háromoldalú megállapodása olyan szerződés volt, amely egy szerződésbe foglaltan tartalmazta a felperes és az I. r. alperes között létrejött szállítási szerződést, az azzal összefüggő elszámolás szabályaival, valamint az I. r. alperest, mint a szállítási szerződés megrendelőjét a felperes, mint szállító felé terhelő ellenszolgáltatás teljesítésére vonatkozó engedményezési megállapodást. Az engedményezési megállapodás - a szerződés 3.7. pontjában foglaltakból következően - egyértelműen teljesítési célú, és nem biztosítéki célú volt. Az engedményezés ugyanis abban az esetben tekinthető biztosítéki jellegűnek, amennyiben az engedményezés hatályának beállta az adós teljesítésének elmaradásához van kötve (BH 2005/16.). Ilyen kikötést pedig a perbeli szerződés nem tartalmazott. Az engedményezési megállapodás kötelezettje a II. r. alperes volt, aki a 2007. február 13-án létrejött szerződést egyrészt ilyen minőségében írta alá, másrészt azonban abban szerződő félként is részt vett. Ez állapítható meg ugyanis a szerződés 12. pontjának a „mindhárom szerződő fél”-re vonatkozó rendelkezése mellett abból a körülményből is, hogy a II. r. alperes a hivatkozott szerződésben a kötelezetti értesítésének tudomásulvételén túl egyéb kötelezettséget is vállalt, illetőleg olyan, joglemondó tartalmú nyilatkozatokat is tett a szerződés 3.11., 3.12. pontjaiban, amelyeknek a perbeli vita eldöntése szempontjából jelentősége volt.

A II. r. alperes (a szerződés 3.11. pontjába foglalt joglemondó tartalmú nyilatkozatában) a felperessel, mint engedménnyel szemben arra vállalt kötelezettséget, hogy ellenkövetelést nem támaszthat. Ez a nyilatkozata pedig - értelemszerűen - csak olyan ellenkövetelés(ek)re vonatkozhatott, amelyet (amelyeket) a II. r. alperes egyébként - a Ptk. 329. § (3) bekezdésében foglaltak szerint - a felperessel szemben előterjeszthető kifogásként érvényesíthetett volna. (Az ilyen - az engedményezővel szemben az értékesítéskor fennállt vállalkozási szerződéses jogviszonnyal összefüggő - követelésnek tehát az engedményezésről való értesítést megelőző időből kellett volna származnia, mivel az e jogviszonyból később keletkező követeléseit a II. r. alperes, mint kötelezett a felperessel, mint engedménnyel szemben joglemondó nyilatkozat nélkül sem érvényesíthette volna.) Az engedményezés ugyanis nem eredményezte a teljes (vállalkozási) szerződési pozíció átszállását az engedményező I. r. alperesről a felperesre, hanem csak meghatározott (az I. r. alperest a II. r. alperestől a vállalkozási szerződés alapján megillető) követelések átszállását jelentette. Ebből következően az engedményezést követően történt I. r. alperesi szerződésszegésből eredő - akkor esedékessé váló - követeléseit a kötelezett csak az engedményezővel (az I. r. alperessel) szemben érvényesíthette, az engedményes felperessel szemben azonban arra jogszerűen nem volt lehetősége. A vállalkozási szerződésből eredő, 2007. december 4-én történt (vég)elszámolás tehát az alperesek egymás közötti jogviszonyához tartozott, amely jogviszonynak az engedményes felperes nem vált alanyává az engedményezés folytán. Az engedményezés eredményeként létrejött absztrakt jogviszonyból következik, hogy vállalkozói díj elszámolása tekintetében az engedményezőnek és a kötelezettnek az engedményes felperest érintően már nem volt rendelkezési joga, az általuk a vállalkozói

díjra vonatkozóan kötött megállapodás tehát az engedménnyessel szemben hatálytalan. Az adott esetben ezért a felperest - az alperesek között a vállalkozói díjra vonatkozóan létrejött elszámolástól, illetőleg az egymás közötti jogviszonyukra tartozó megállapodástól függetlenül - az engedményezési megállapodás alapján olyan összeg illette meg, amelyet, mint szabályszerűen leszámlázott követelést a II. r. alperes a felperes érintett számláinak benyújtásakor

- az I. r. alperes engedményezése folytán - közvetlenül felé lett volna köteles kiegyenlíteni. Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helyesen nem tulajdonított jelentőséget az alperesek vállalkozási szerződéssel összefüggő (vég)elszámolásának, valamint annak - az ő egymás közötti jogviszonyukra tartozó - eredményének, amely a felperes követelését a Ptk. 328-329. §-ában foglaltak, valamint a 2007. február 13-án létrejött szerződés 3.11. pontjában foglalt rendelkezés szerint sem érinthette.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság annak megállapításakor sem, hogy a 2007. február 13-i szerződés 3.12. pontjában a felek csak az alperesek beszámítási jogát zárták ki (a szerződés 3.3. pontja szerinti követelés beszámíthatóságát kivéve) a felperes e szerződésből származó bármely követelésével szemben. Ugyanakkor az alperesek közötti (vállalkozási) szerződésből eredő beszámítás lehetősége e kikötés alapján nyilvánvalóan nem volt kizárható, csupán abban tévedett az elsőfokú bíróság, hogy „az ebből eredő követelés a 2007. február 13. napi szerződésbe való beszámítása ilyen formában nem volt kizárt”. Ezeknek a megállapításoknak azonban a perbeli jogvita eldöntése szempontjából valóban nem volt relevanciája, amint azt helyesen az elsőfokú bíróság is megállapította. A „viszontkövetelés” és beszámítás kizárt voltából következően ugyanis a bíróság által eldöntendő kérdés valóban az volt, hogy a II.r. alperesnek (mint az engedményezésről szabályszerűen értesített kötelezettnek) a felperes perbeli követelése alapjaként megjelölt három számla, illetőleg a részben kiegyenlített negyedik számla esedékességekor - függetlenül az

I.r. alperessel kötött vállalkozási szerződése megszüntetésétől, és az azzal összefüggésben lefolytatott (vég)elszámolás eredményétől - volt-e az I.r. alperes felé szabályszerűen kibocsátott számlával összefüggő számlatartozása, és azt kiegyenlítette-e, illetőleg miként egyenlítette ki.

A II.r. alperes nem vitatta a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének azokat a megállapításait, hogy a felperes 10 898 647 Ft összegű, 2007. június 30-án esedékes, és a 4 294 937 Ft, valamint 4 856 695 Ft összegű, 2007. július 30-án esedékes számlái nem kerültek kiegyenlítésre. Nem vitatta továbbá az elsőfokú bíróságnak azt - a szakértői véleményen alapuló - megállapítását sem, hogy a hivatkozott számlák esedékességekor az I. r. alperesnek a II.r. alperessel szemben 25 760 577 Ft összegű számlakövetelése volt.

A II. r. alperes pedig a 2007. február 13-i szerződés 3.11. és 3.12. pontjaiba foglalt rendelkezések szerint a felperes igazolt követelésével szemben ellenköveteléssel nem élhetett, és beszámításra sem volt jogosult, amely kikötések - a Ptk. 329.§ (3) bekezdésében foglaltakon túl - mintegy biztosítékot nyújtottak a felperes számára tekintetben, hogy ő az alperesek között létrejött vállalkozási szerződés teljesítéséhez az I.r. alperes részére szállított áruja ellenértékéhez akkor is hozzájut, ha az alperesek között a vállalkozási szerződéssel összefüggésben vita merülne fel. Ezért a II. r. alperes a felperessel szemben fennállott kötelezettsége alól csak a felé megtörtént teljesítés igazolásával szabadulhatott volna, amelynek az I. r. alperes (mint engedményező) részéről

végrehajtott faktorálás tudomásulvételével, illetőleg a faktor (a **L Rt.**) számára történt teljesítése akkor sem felelhetett meg, ha az I. r. alperes a faktorálásból származó bevételéből a felperes követeléseit (részben) kiegyenlítette. A II. r. alperes ugyanis a teljesítésének ezt a módját - a 2007. február 13-i szerződés igazolt módosítása nélkül - csak a saját veszélyére, az esetleges kétszeres teljesítésének kockázatával választhatta.

Alaptalanul sérelmezte a II. r. alperes a fellebbezésében azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget a felperesnek a faktorálás útján történő teljesítésekhez adott hozzájárulásainak. Az eseti hozzájárulásokat ugyanis a 2007. február 13-i szerződés módosításának tekinteni - a II. r. alperes hivatkozása ellenére - nem lehetett, hiszen azok nem a szerződő felek megállapodásának eredményeként, általuk aláírtan keletkeztek, hanem csupán a felperes, mint engedményes egyoldalú nyilatkozatai voltak. Másrészt a felperesi hozzájáruló nyilatkozatok azt a feltételt (is) tartalmazták, hogy amennyiben az I. r. alperes a faktortól kapott bevételéből az ő követelését nem egyenlíti ki, azért továbbra is a II.r. alperes tartozik felelősséggel a 2007. február 13-i szerződés 3.7. pontja alapján. A II.r. alperes tehát az ilyen módon történt teljesítésével az I.r. alperes és a felperes hozzá külön-külön intézett nyilatkozatainak tudomásulvételével ezt a kockázatot vállalta.

Tény ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából nem állapítható meg, hogy a felperes javára megítélt 22 460 378 Ft-nak a 10 898 647 Ft + 4 294 939 Ft + 4 856 695 Ft összegű, a 07/66, 07/80, 07/81 számú számlákkal érvényesített részét meghaladó 2 410 097 Ft a 07/51 számú, 2007. április 30-án esedékessé vált (faktorált) számlakövetelésének az a maradványértéke volt, amelynek kiegyenlítetlen voltát és összegét az elsőfokú eljárás során a II. r. alperes soha nem vitatta, ugyanakkor azt Dr. Z.Gy. szakértő véleménye is ilyen összegben tartalmazta.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen, az irányadó jogszabályoknak és a következetesen érvényesülő bírósági gyakorlatnak, valamint a 2007. február 13-án létrejött szerződés 3.11. és 3.12. pontjaiba foglaltaknak megfelelően kötelezte a II. r. alperest, mint kötelezettet a felperes javára a számlaköveteléseit és azok kamatait illetően a kereseti kérelme szerint, a Ptk. 328. § és 329. §-ában foglaltak helyes értelmezésével és alkalmazásával (BH 2004/410., EBH 2005/1222., BH 2008/298.). Ezért az ítélet tábla - az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve - az ítélet fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helyben hagyta az indokolásának a fentiekkel történt kiegészítésével és pontosításával.

Az eredménytelenül fellebbező II. r. alperes a saját másodfokú perköltségeit (illeték, ügyvédi munkadíj) maga köteles viselni. Köteles továbbá megfizetni a felperes ügyvédi munkadíjból származó másodfokú perköltségét is a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, amelynek összegét az ítélet tábla a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján, hivatalból állapította meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5)-(6) bekezdései, valamint a 4/A. §-ának rendelkezései figyelembevételével. A hivatkozott rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazását a másodfokú eljárásban a felperes jogi képviselője részéről kifejtett tevékenység csekély volta mellett az indokolta, hogy az ítélet tábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.

Debrecen, 2010. szeptember hó 07. napján

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Drexlerné Dr. Karcub Edit sk.
előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-